

proč Ježíš přišel. Model poslání, který je v základu Sbírký, má naproti tomu tu výhodu, že bere Ježíše zároveň v jeho mesiánském úkolu a v jeho prorockém poselství. Pak se jeví i jeho smrt jako následek konfliktu, který podstoupil při provádění svého úkolu. Neosamostatňuje se jako vykupitelská smrt. Že Q připomíná napomenutí Pozemského, může zabránit tomu, že se nebeský spasitel odpoutá od své lidské konkrétnosti a stane se cílem našich prání. Nakonec je pro nás důležité – při všech obtížích „překladač“, že Sbírký staví do středu při radikálním odřeknutí se světa zvěstování blízké Boží vlády. Při tom se předem zprostředkuje spása skrze Ježíšovy zázraky a kázání, ale také v poslání jeho charismatických učedníků. To musí znepokojovat křesťanství, které se na jedné straně docela dobře zařizuje v pozemských poměrech, na druhé straně často utěšuje lidi v nouzi jen lepším životem po smrti. Klade se nám otázka, jakým způsobem i dnes mohou být účinné uzdravující síly Božího království. Zde se musíme učit ze zkušeností raných křesťanských obcí, přirozeně také pavlovských.

(přel. Dr. V. Žilinský)

BRUCE MANNING METZGER (1914 – 2007)

Ve věku 93 let zemřel 13. února americký novozákonník a emeritní profesor Bruce M. Metzger, jeden z nejvýznamnějších odborníků na textovou kritiku ve 20. století. Byl dlouholetým profesorem na Princeton Theological Seminary (New Jersey), kde vystudoval teologii a desítky let vyučoval. Od roku 1938 zde působil na katedře Nového zákona, o rok později byl ordinován v presbyteriální církvi (United Presbyterian Church), v roce 1942 získal doktorát (Ph.D.).

Stal se mezinárodně uznávanou autoritou v otázkách vzniku a vývoje raně křesťanských rukopisů. Přednášel na mnoha univerzitách a seminářích po celém světě. Získal řadu ocenění a bylo mu uděleno několik čestných doktorátů z prestižních univerzit – mimo jiné ze St. Andrews (Skotsko) nebo z Münsteru. Byl zvolen předsedou *Society of Biblical Literature* (1971) a *Studiorum Novi Testamenti Societas* (1971). Podílel se na biblických překladech *Revised Standard Version Bible* (RSV Bible) nebo *The New Revised Standard Version Bible with Apokrypha* (NRSV). Jeho jméno je spojeno s kritickými edicemi řeckého textu *The Greek New Testament* (GNT), kterou vydala United Bible Societies (1965, 4. revidované vydání 1994). Později se stal také spoluvydavatelem edice Nestle-Aland *Novum Testamentum Graece* (NTG).

Mezi standardní vykladačské pomůcky lze zařadit jeho komentář *A Textual Commentary on the Greek New Testament* (1971, 2. vydání 1994), ve kterém komentuje a vyhodnocuje textové varianty edice GNT. Za klasickou práci k textové kritice je považována jeho monografie *The Text of the New Testament: Its Transmission, Corruption, and Restoration*, ve které nabízí základní přehled bádání a metodologii zkoumání dochovaných rukopisů, doložený na řadě příkladů (1964, 4. vyd. 2005). Byla přeložena do řady světových jazyků.

Metzger se věnoval také problematice novozákonního kánonu: *The Canon of the New Testament* (1997). Ve své poslední práci se zaměřil na tři listy, které představují důrazy tří osobností raného křesťanství: Pavla, Petra a Jana, *Apostolic Letters of Faith, Hope, and Love: Galatians, 1 Peter, and 1 John* (2006).

S Metzgerovou prací a názory se může domácí čtenář seznámit díky populařizační knize *Kauza Kristus* (Praha: Návrat domů, 2003). V kapitole věnované věrohodnosti novozákonních textů je na několika stranách představena jeho odborná kariéra i základní publikace. Zatímco textová kritika bývá mnohými (a to nejen fundamentalisty) považována za metodu podkopávající důvěryhodnost Bible, pro Metzgera je tomu právě naopak. „Víte, když vidím, s jakou spolehlivostí se nám tyto materiály dochovaly, kolik máme kopií a jak jsou některé z nich staré, moje osobní víra získala širší základ“, říká tento americký odborník (s. 66).

Když se prof. Pokorný s Metzgerem pravidelně setkával při svých pracovních pobytech v Princetonu v letech 1987 a 2003–4, přinesl mu Metzger ukázat starou fotografii učitelů z Princetonu (ze 40. let), na které byl zachycen také J. L. Hromádka. Metzgerova dlouhá akademická dráha se tak hned dvakrát potkala s českými teology.

Peter Cimala